

Ennek a számnak az ára 4000 korona.

Negyvenhatodik évfolyam.

32. szám.

Debrecen, 1926 augusztus 7.

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTIK: DR. KUN BÉLA ÉS DR. RÉVÉSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

Mexico.

Az utóbbi esztendő szomorú eseményei idején divatba jött Magyarországon, még az evangéliumi egyházak köréhez tartozók között is, a destrukciónak egyik tényezőjeként a protestantizmust emlegetni és arra hivatkozni, hogy lám a római katolicizmus sokkal nagyobb mértékben tud ellentállani a romboló szellemi irányzatoknak. Holott Európa több államának példája is tisztán felmutatta már az előző időkből, hogy ellenkezőleg, a vallásellenes irányzatok sokkal erősebben uralomra jutnak túlnyomóan, sőt csaknem kizáróan római katolikus népeességű államokban. Nagybritanniában, vagy a skandináv államokban távolról sem lehetett soha olyan egyházellenes törekvésekkel találkozni, mint Francia-, Spanyol-, vagy akár Olaszországban.

Most azok, akik a protestantizmusban vélték megtalálni a forradalmi szellem egyik melegágyát, új tanulságot szerezhetnek Mexicóban, amelynek lakossága éppen úgy erősen katolikus, mint az anya Spanyolországé s amelyben most a templomok körül folyik a harc.

Minekünk ez a szomorú küzdelem nem szolgál elégtételül. Mi nem vitatjuk a magunk egyházát egyedül idvezítőnek s jól tudjuk, hogy valamennyien csak homályosan látjuk az igazságot. De arról is meg vagyunk győződve, hogy ha a mienknél is gyarlóbb tükörképben, mégis csak az Istenország tükörképét tárja hívei elé a római egyház is. Éppen azért nekünk őszinte fájdalmat okoz az egyháznak, akármelyiknek, a háttérbe szorítása és üldözése.

Egyáltalán nem tartjuk elengedhetetlenül szükségesnek az egyház és az állam összeforrottságának fenntartását, sőt nagyon is tisztában vagyunk azzal, hogy éppen az egyháznak, mint Krisztus földi országának érdekében nagyon sok tekintetben kívánatos az egybekötöttségnek a megszüntetése. Am azt, hogy ez az összeköttetés erőszakosan s az egyház háttérbe szorításával történjék, nemcsak az egyház, hanem még sokkal inkább az állami élet szempontjából

ból veszedelmesnek tudjuk. Az embereknek — szándékosan nem használjuk a félreértésekre alkalmat adható nép szót — nagyon nagy szükségük van arra, hogy a vallást és a vallás intézményeit minden hatalom részéről megbecsültnék lássák. Sohasem is az egyházért aggodunk olyankor, amikor efféle erőszakosságokról szerzünk tudomást, hanem az embereket féltjük, akiknek a lelkében minden körülmények közt nagy károkat okoz az Isten házának ostroma, akár a támadók, akár a védők közé tartozzanak is. Mert nem lehet semmi sem borzalmasabb válaszüti, mint mikor a hívő és a hazát szerető ember elé a vallás és a hazaszereget közötti választás rettenetes problémáját állítják.

Ézért vagyunk őszinte részvéttel mexicói embertestvéreink iránt, akiket a távolságnak óriás méretei választanak el tőlünk térben és szellemben, de akik mégis testvéreink az Úr Jézus Krisztus által.

A mai Genf — a mai kálvinizmus.

A genfiek kegyessége.

A kegyesség a lélek mélyein élő hitnek megnyilatkozása, annak lélekzetvételi, táplálkozási módja; a benső erők levezetődési iránya, megvalósulási útja; a benső vallásosság kiformalódott arculata, a láthatatlannak láthatóvá levése, a lélek testet öltése.

A más alaptermészet, elütő népjellem, különböző történelmi tényezők szerint más és más lesz a kegyesség mikéntje is. Így történik az, hogy bár egy a keresztyén hit tárgya, egy s azonos emberi mivoltunk, mégis tényként áll előttünk, a legfelszínesebb összehasonlítás után is, a franciák, svájci franciák, közelebbről a genfiek kegyességének a mienktől eltérő arculata.

Nem szándékom a népjellem egyes tényezőit elemezni, sem a természet vagy történelem módosító hatását kimutatni, mivel ezen kérdések ide nem tartoznak s jórészt megoldatlanok

is. Én csupán négy legjellemzőbb vonásra mutatok rá s ezek: a szabadelvűség, a bibliai kritika eredményeinek elfogadása, a keresztyénységnek, mint élethatalomnak felfogása s az egyetemes keresztyén szemlélet.

1. Az első jellemvonás a szabadelvűség, a szó legnemesebb értelmében vett liberalizmus. Nem egyszer láttam vallásos estélyen, biblikörben, keresztyén egyletek csendes áhítatán a legkülönbözőbb hitbeli felfogás megnyilvánulását. Orthodox, supranaturalis racionalista, deista, pantheista, pietista vagy modern, szabadon előadja a maga őszinte keresését, hitének tapasztalatát, a többiek nyugodtan meghallgatják, majd kifejtik a maguk meggyőződését s a végén a vezető, az elnök összegezi az álláspontokat, rámutat, hogy egy-egy problémának ez meg ez a helye a különböző felfogásokon belül, hogy csak a kifejezésben, de nem a lényegben van a különbség. Nincs háborúság, nem tekintli eretneknek egyik a másikat. Nem fenyegetik elmozdítással a papot, ha nem prédikál egy bizonyos hitvallást. Megegyezik az is, hogy a „szabad”, hitvallókból álló, egyházak papja sokkal liberálisabb, mint a nemzeti, lömegegyház papja s viszont ez néha túltesz a confessionalis szellem dolgában kollégáján. Ők ezt a lelkiületet, a szellem gazdagságát, széles látókörét, türelmességét egyenesen kiváltságnak, örömiük egyik forrásának, szinte speciálításuknak tartják, ami az idegen előtt szinte büszkeségük tárgyaként áll. Európában páratlan is.

2. A genfiak a múlt század harmincas, majd hatvanas éveiben átmentek azon a harcon, melyben a hit, mint személyes élmény, diadalmaskodik a hit kifejezéseinek, a dogmáknak csalhatatlanságán, lelket nyugtató erején. A vallásfilozófia s lélektan, a szent iratok keletkezését, értékét, tartalmát elemző bírálat eredményei ma már a köztudatba mentek a vallás-tanításon, prédikáción, sajtón át. A keresztyénység nem tanrendszer ma már. Sőt a predestináció, szentháromság s a christologia egyes tételei idejüket mult, bár tisztelt kifejezéseként szerepelnek. Hittétel, örök érvényű dogma nincs, ám vannak e végső valóságok, Isten, Krisztus, ember, természet, viszonyának korok szerint változó kifejezései. Ezen intellectualizmus, mely elveti az észellenes kifejezéseket, egyben művészi formában szereti magához venni a lélek táplálékát. Szereti a művészi organajátékot; az énekkarokat, szólókat; a templom művészi (nem pazar) kivitelét (a színes ablakokat üvegfestménnyel, a templomi festészet s szobrászat finom, szolid elemeit); szereti a művészi csiszolású, de inkább az észre, mint az érzelmre ható beszédek.

3. Midőn egy lelkésztől azt kérdeztem, hogy mit tart a genfi kegyesség legfontosabb ismeretjelének, így szólt: a genfi református keresi a szociális nyomort s annak részbeni orvoslását, evégből egyesületet alakít, azt néhány adománnyal, áldozatok árán is, de fenntartja.

Egy másik lelkész pedig azt tette hozzá, hogy azt nem ismerik el vallásos embernek, aki nem erkölcsös. A hit nem szemlélődő, elmélyedő. Nem misztikus víziókban, elragadtatásokban éli meg magát, hanem kifelé tör, az életet akarja átformálni, megdicsőíteni. Nincs se szeri, se száma a jótékony egyesületeknek s egy genfi gazdag református jótékonyra kiadott frankjai súlyos magyar millióknak felelne meg. Csak egy példát idézek: a Keresztyén Ifjúsági Egylet 560.000,000 K-ás évi költségvetéssel dolgozik s a többi egyletek sem maradnak el e mögött. Az egyletek keretén belül hűséggel működő tagok a legteljesebb egyetértésben törnek a cél felé, az Isten országának megvalósítására, a világ megdicsőítésére. A különböző egyletek pedig nem egymással versengenek, nem egymás kisebbitésére törnek, hanem vállvetett munkával segítik a cél megvalósítását. A különböző negyedek közös jellegű egyletei egy nagy egységet alkotnak. Az egyletek egymást látogatják, közös ünnepélyeket s kirándulásokat rendeznek. Az egyesület ügye kinek-kinek becsületügye s ezen át és egyébként is Isten ügye.

Dr. I. E.

(Folyt köv.)

Iskola

A debreceni református polgári leányiskola értesítője. Közli Vekerdyné Király Ilona. Kihatásaiban talán legnagyobb jelentőségű része ez a nevezetes leánynevelő-intézetnek. Azért is, mert a legszélesebb köröket érdekli, azért is, mert a nem kis mértékben tapasztalható katholicizáló áramlattal szemben, mint a zárdai iskola párja, leginkább jelentős. Az igazgatón kívül 12 tanár — köztük kettő férfi — és három óraadó működött. A tanítványok száma 454. Köztük csak egy zsidó és kettő római katolikus. Az alsó két osztályban három, a felső kettőben két párhuzamos osztály van. Sajnos, az intézet elhelyezése sok kívánni valót hagy fenn, de remélhetően ezen is rövidesen segítenek. Melléktárgyak tanításáról és önképzésről bőven van gondoskodás. Az internátus, a „Tili néni” internátusa, minden igényt kielégít. Ha helye lesz, az ország legelső nőnevelőintézetei közé fog ez az iskola tartozni.

A kisújszállási reálgymnázium értesítője Közveteszi Soós József igazgató. Az ötvenedik évfolyamának jelzett értesítőjében álló történelmi áttekintésből megtudjuk, hogy maga az intézet több kétszáz esztendősnél s hogy rektorai és tanárai között a magyar nemzet kulturájának nagynevű munkásai voltak. A mostani munka is méltó a jeles elődökhöz. Az érdekes igazgatón kívül 13 rendes tanár van, köztük dr. Jausz Béla a debreceni egyetemen lektor. A tanulók száma 281, köztük református 193. A kiadott iskolai jótétemények pénzbeli értéke 52 millió korona. Önképzőkör, Bethlen Gábor-kör, Gyorsíró- és torna-kör,

cserkészcsapat, vöröskeresztegylet, ifjúsági segélyegylet egyaránt szép munkát végeznek. A tanulási előmenetel színvonalos. A tanárok az iskolán kívül is szép munkát végeznek. Internátus nincs. Ez az oka, hogy a tanulók nagyobb fele helybeli. Pedig a jó hírű iskola bizonyára vonzana máshonnan is nagyobb számú diákokat, ha ez a hiány nem volna.

Irodalom

Baja Mihály verses kötete, az „Óh, szép ifjúságom“, már megjelent, igen szép kiállításban. Az értékes kötet ismertetésére visszatérünk.

Isten ígéje a gyermekek kezében. II. kötet. Tildy Zoltán átdolgozásában, szeptember hó elején jelenik meg. Igen alkalmas eszköz vasárnapi iskolák vezetői és vallástanítók számára.

Dr. Hegyaljai Kiss Géza böcsi református lelkész *Lélek és Élet* címen megjelenteti 25 predikációját s 15 temetési és esketési beszédét, mint tízévi lelkesítő működésének legjava termését. A beszédek rövidségüknél, drámai elevenségüknél, népies, de amellettt költői zengésű nyelvüknél fogyaelmondásra vagy vallásos estéken való előadásra kiválóan alkalmasak, hatásosságuk éppen gyakorlati építő céljukban rejlik. — A kötet tetszős nagy alakban, mintegy 180 oldalon, izléses ritkított garmond szeddéssel, finom famentes papíron, csinos kiállításban jelenik meg a Sylvester nyomdai műintézet kiadásában, július hó folyamán. Bolti ára 6 pengő, 75.000 korona lesz, de aki előfizetését július hó 30-ig beküldi az 55.000 koronáért kaphatja s 5000 koronát kérnek szállítási díjra.

Baptisták, Nazarénusok, Methodisták, Adventisták, Nemzetközi bibliatanulók címen jelent meg dr. Vass Vince theologiai professzor kiváló tanulmánya, amelyben a felsorolt összes mozgalmak lényegének, munkájának, módszereinek, irodalmának, mai magyarországi helyzetének ismertetését s a mozgalmak kritikáját adja. A mű utolsó fejezete a szektárius mozgalmak elleni védekezés módjairól szól. A művet (amelynek bolti ára 15 ezer korona) 16.000 korona beküldése ellenében bérmentve küldi meg: Sylvester-nyomda, Tahitótfalu.

Kolozsváron új egyházi lap indult meg Vásárhelyi János egyházkerületi főjegyző szerkesztésében. A lap havonként jelenik meg. Sok világosság, erő, áldás kísérje az igaz munkát.

Halottaink

Dr. Batta István, a sárospataki főgimnázium rendes tanára, egyetemi magántanár, életének 45-ik évében, július 30-án elhunyt. Istenáldotta nevelő egyénisége, kimagasló tudományos képzettsége mélyen bevették tanártársai és tanítványai lelkébe emlékét. Halála veszteség a főiskolára és a magyar kulturára egyaránt.

Dr. Antal Gáborné szül. Kluge Matild, néhai dr. Antal Gábor volt dunántúli püspök özvegye, a csehek által megszállt Komáromban

elhunyt. A család gyászában őszinte részvétellel osztozunk.

Mikor a bagoly mondja a verébnek...

Július 24-iki számunkban megemlékeztünk arról az igazán nem nagyjelentőségű eseményről, hogy a Debreceni Református Szemle szerkesztője sajtópert indított a Közlöny szerkesztője ellen azért, mert ez a lapjában a Szemlére vonatkozóan azt a kérdést tette fel: *Számít ebben az újságoltban a becsület? Jó a szenciació.* Továbbá, hogy a bíróság Tukacs Györgyöt felmentette. Bár ez így lényegben igaz, de jogszilag nem szabatos közlés volt, — a legközelebb, július 31-én megjelent számunkban önként, minden megkeresés nélkül korrigáltuk a híradást, közölvén, hogy a bíróság Tukacs György bűnösségét megállapította s csak a büntetés alól mentette fel arra a törvényszakasra hivatkozással, amely szerint mellőzni lehet a büntetés kiszabását, ha a sértés elkövetésére a sértett jogellenes, kihívó, vagy botránnyal keltő viselkedése adott okot. Másnap, augusztus 1-én, azonban véletlenül megjelenik a D. R. Szemle és kitanít bennünket, hogy legyünk tárgyilagosak és tartózkodjunk a célzatos elhallgatástól, ne akadályozzuk az igazlást.

*

Ugyanezen kioktató számban „Ez is a többi adatokhoz tartozik“ címfelírás alatt, nem tudom hanyadszor, újra a nyomdavállalat ügynevezett svájci kölesőne az egyházkerület részéről megadásának ügyével foglalkozik. Fellelleges ennek a cikknek minden sorát helyreigazítani, elég egyetlen adatán bemutatni a megbízhatóságát. Ezt írja:

„Adott aztán a nyomdavállalat részéről annak egyik alkalmazottja — tehát nem is a felügyelő-bizottság — egy szóról-szóra így hangzó elismervény-formát...“

Azután közli az „elismervény-formát“, dicséretére legyen mondva, híven, csak éppen hogy az aláírásnál szereplő egyik nevet „Olvaszhatatlan aláírás“-nak jelzi. Nem veszi észre, hogy a levél szövegében kifejezetten benne van, hogy *„cégjegyzéssel ellátva aláírtuk“*. Nem akarja tudni, hogy a nyomdavállalat cégjegyzése az alapszerződés szerint úgy történik, hogy Debrecen város polgármestere, vagy ennek helyettese és a vállalat művezetője a céget együtt aláírják. A szóbanforgó levelet tehát egészen szabályszerűen cégjegyezték a polgármester (— ez az „olvashatatlan aláírás“ —) és a vállalat igazgatója, s ennek folytán az nem valami „elismervény-forma“, hanem a kereskedelmi törvénynek minden tekintetben megfelelő kötelező-levél, amelynek alapján, ha szükség volna rá, a nyomdának minden vagyonát el lehetne exequálni. Ellenben a felügyelő-bizottság nincs jogosítva a vállalatnak kifelé képviselésére s pusztán a rendelkezésre hivatott városi tanácsnak a tanács-

adó és előkészítő szerve. Tehát kölcsönlevelek aláírására nem hivatott.

Mindezt nagyon könnyű lett volna megtudni akár az alapszerződésből, akár a bírósági cégjegyzékből. Sőt, aki csak egy kicsit jártas a kereskedelmi jogban, magának a levélnek elolvasása után látta volna, hogy az a kötelező erő szempontjából egy csöppet sem aggályos. Erről a cikk íróját a D. R. Szemle szerkesztője is bizonyára felvilágosította volna, ha vele a cikket előzetesen közölték volna.

De hát persze: fő a tárgyilagosság és az igazlátás. Így mondta a bagoly is a verébnek.

Különfélék

A „ORLE” a Leánykálvineummal kapcsolatban alapítványi (E. T. I. tc. 137. § d), II. tc. 60. §) lelkészi állást szervezett, melyre a törvény értelmében pályázatot hirdet. Illetékes helyről vett értesülésünk szerint az aug. 1-én tartott igazg. tanács a kinevezendő lelkész szemelyében már megállapodott.

A **neszmélyi református egyház** egyértelműséggel Csizmadia Dániel kisigmándi h. lelkészt választotta meg lelkipásztorául. A megválasztott lelkész a harctérről ment a pápai theológiára, ott senior is volt, majd Bâselben folytatta tanulmányait. Kísérje gyülekezetében is Isten gazdag áldása.

A **nyiregyházi leánykálvineumi polgári leányiskolában** meghirdetett tanári pályázat olyan gazdag eredménnyel zárult, hogy a megfelelő erők feltétlen biztosítottaknak tekinthetők. Sajnos, hogy a német diakonissza-anya-házakhoz intézett megkeresések nem jártak sikerrel, mert náluk is a nagy hiány miatt szükség van a meglévő erőkre, úgy, hogy külföldre diakonisszát nem adhatnak, de erős remény van arra, hogy helyüket lehetséges lesz vallásos lelkületű világi német nyelvszakos tanárnőkkel betölteni. Fizetéses helyek a leánykálvineumban még állanak rendelkezésre, felhívjuk a leányukat taníttató szülőket, hogy augusztus 20-ig még kérvényeiket ezirányban Kiss Ferenc egyetemi tanárhoz, Debrecenbe beküldhetik, aki megkeresésre prospektust azonnal küld.

Az **első lelkészképesítő vizsga** szeptember hó 21. és következő napjain, a II. lelkészképesítő vizsga pedig szeptember 24-én és következő napjain lesz. Az első vizsgára a jelentkezés ideje szeptember 20. d. e. 11 óra, a lelkészképző-intézet igazgatói hivatalában, a második vizsga jelentkezési ideje szeptember 23. d. e. 11 óra, az egyházkerületi főjegyző lelkészi hivatalában (Kálvin-tér 8. sz.). Az írásbeli vizsgák a jelentkezési napon d. u. 3 órakor tartatnak. Teljes vizsgálati és pecsétdíj címen 24, illetve 6 pengő fizetendő.

Augusztus 2-án volt az 1849-iki szerencsétlen kimenetelű debreceni csata 77-ik évfordulója. Debrecen sz. kir. város tanácsa ez alka-

lommaal is kegyeletes ünnepélyt rendezett a hősök temetőjében lévő emlékoszlopnál. A nagyszámú, lelkes közönségnek Tukacs György kollégiumi szénior tartott emelkedett hangú beszédet.

Vakmerőség. Nem szívesen foglalkozunk a D. R. Szemle írásaival s ami magunkra vonatkozik, arról, már közölt okokból, nem is fogunk soha tudomást venni. De a vakmerőségnek emellett a példatlansága mellett, amellyel a legutóbbi — címlapján augusztus 1-ről, minden további oldalán június 6-ról keltezett — számának *Olvasóinkhoz* című cikkében találkoztunk, mégsem mehetünk el szó nélkül. Aki kérde a cikkíró önmagától, hogy a lapot meddig kívánja fenntartani, s aztán így folytatja: *Azt... a vezetőség részéről a sikeresebb invenció... az önzetlenség, az érinthetlenség* bekövetkezésének időpontja szabja meg. Nem gondolnók, hogy a „vezetőség” alatt a lap vezetőségét értette volna a cikk írója, bár a szöveg elsősorban szó szerint ezt jelentené. De ismeretes, hogy a Szemle e név alatt az egyházkerületi elnökséget szokta érteni. Ilyen vonatkozásban pedig önzetlenség és érinthetlenség szükségességének emlegetése olyan eljárás, amelyet csupán azért nevezünk vakmerőségnek, mert az igazi neve jobb társaságokban nem használatos.

A **Templomegyesület hitvédelmi szakosztálya** augusztus 6-án tartotta a Kollégium dísztermében rendes havi gyűlését, mely alkalommal Hegedüs Kálmán s.-lelkész „A test kultusz” címen tartott előadást nagy érdeklődés mellett.

Az **ispotályi hívek kedves** ajándéka lelkészüknek. A napokban küldöttség kereste fel Molnár Ferenc lelkészt és nem várt ajándékkal lepte meg. Lelkipásztoruknak értékes aranyórát és láncot, hitvestársának pedig briliáns gyűrűt hoztak ajándékba. A küldöttség szónoka keresetlen szavakkal méltatta a nagy munkásságot, melyet szeretett lelkészük kifejt. A lelkészpár megköszönve az ajándékot, megígérte, hogy ezután is azon fog munkálkodni, hogy a gyülekezetnek örömet, gazdag lelki táplálékot s ezáltal Isten országa számára sok és méltó hívő lelket gyűjtsön e földön.

A **menekült szír keresztények papjai Debrecenben.** A kurdoktól nyomorgattatást és szenvedést viselő szírek papjai Debrecenbe is felkeresték, hogy szerencsétlen honfitársaik javára gyűjtsenek. Az egyház nálunk is felkarolta a támogatásra méltó ügyet; adományokon kívül a Kossuth-u. templomban vallásos-ünnepélyt rendezett, melynek perselypénze a menekültek javára fordított. Az ünnepélyen Baja Mihály lelkész hirdette az ígét, míg Aprim Chamis szír lelkész honfitársaik szomorú sorsát ismertette angolul, tolmács Vasady Béla h.theológiai tanár volt.

A **debreceni cserkészek**, miután a Nemzeti Nagytáborozás véget ért, friss erőben és egészségben, a látottak és hallottak szépségeitől el-

telve, hazatértek s a legjobb kedvvel mondják el élményeiket, mindazt a sok látványosságot, magasztos és felemelő dolgokat, melyekben a táborozás ideje alatt résztvettek és részesültek. A versenyekben a debreceni fiúk szép sikereket arattak, amit örömmel jegyzünk meg lapunk hasábjain is.

A Magyar Evangéliumi Keresztyén Diákszövetség nyári gyűlése. Június 24—július 12 között 4 gyűlés keretében foglalkozott a M. E. K. Dsz. a felnőtt diáksággal. A négy gyűlésen összesen több mint 300 diák fordult meg. A középiskolás gyűlések Balatonendrédn Tahiban, Debrecenben voltak. Ezeknek a gyűléseknek közös tárgya a mai diákélet kritikája volt, ahol a résztvevők az előadókkal együtt mérték meg önmagukat. Nem annyira az előadásokon volt a hangsúly, hanem magának a diákságnak önmagát kritizáló munkáján. Összefoglalásul mindenütt sorra kerül annak a megbeszélése, mit lehet elkezdni az egyes osztályokban a meglátott igazságok érvényesítésére. Esténként két nagy gondolattal foglalkozott a konferencia. Egyrészt igyekezett megértetni Jézusnak Isten országáról szóló tanítását a mai időknek afelé való tapogatózását. Különösen ezen a ponton igyekeztek az előadók megragadni a résztvevők érdeklődését. A másik nagy esti téma Krisztusnak értünk hozott áldozata és a mi vele szemben való magatartásunk volt. Ki kell emelnünk még a naponként tartott bibliakörök munkáját. Diákjaink öntudatosan várják a határozott keresztyén vezetést tanáraiktól és ennek a hiányát, vagy gyér voltát sokszor keserű panaszban róják fel. A középiskolások között folytatott evangéliumi munka sokkal több figyelmet és erőt érdemel, mint amennyiben általában részesül. A főiskolás gyűlés Tahiban kezdődött, az esős időjárás miatt azonban a Szövetség székházában folytatódott ami annyiban volt előnyös, hogy tömörebbé tette a gyűlés menetét. Egy minden napra kiterjedő előadásorozatban a különböző embertípusok átalakulását szemlélhettük Jézus kezében. A csoport gyűléseken nemek, fakultások, felekezetek szerint foglalkoztak a résztvevők a reájuk nézve fontos kérdésekkel, amelyek közül a legkiemelkedőbbek voltak a család, az alkohol, az egyházaink iránti felelősség nagy kérdései. Ebben a sorozatban tartott hatalmas előadást „Dekadencia és megújulás” címen dr. Ravasz László püspök úr. Az esti gyűlések keretében Isten uralmának megvalósulását vizsgáltuk a népeknek egymáshoz való viszonyában. A legelőbbit talán a főiskolás gyűlésen is a bibliakörök jelentettek, ahol az elhívás nagy tényét szemléltük Isten nagy embereinek az életében Mózesről Pálig.

A vasárnapi iskolák szövetsége aug. 2—7. napjain Tahiban nyári konferenciát tartott igen gazdag programmal.

Emléktábla leleplezés. Most leplezték le Rábacszentandrásan Borhidai Miklós lelkész emléktábláját. Borhidai kétszázötven évvel ezelőtt mint gályarab mártir halált szenvedett az evangéliumért. A

felavató beszédet Kapi Béla dunántúli evangélikus püspök tartotta.

A Soli deo gloria országos konferenciája aug. 18—22-ig fog tartatni Kisújszálláson. Az előkészületek már javában folynak és a közeli napokban megjelenik a konferencia meghívója is. A konferencia vezetősége ezúton is kéri a lelkészeket és ifjúsági egyesületek vezetőit, hogy közöljék az intézőbizottsággal egy levelezőlapon, hogy hány meghívóra van szükségük, mert meghívót elsősorban csak igénylésre küldenek. Mindennemű megkeresés Töltéssy Zoltán címére küldendő: Budapest, VIII. Főherceg Sándor-ucca 28. sz.

Az ORLE. telekkönyvi lapja ismét szaporodott, amennyiben a nyíregyházi telekkönyvi hatóság 8886—1926. tksz. a. a 6801 telekkönyvi betétben foglalt ingatlan tulajdonjogát ajándékozás jogcímén az ORLE. javára bekebelezte.

Harangszentelés Gulácson. Július hó 25-én avatta fel 7 mázsás, szép, új harangját a gulácsi egyház. A harang megáldását Lánczy József esperes végezte, míg a templomi alkalmi szolgálatot Palágyi István em. főjegyző és Kelemen Gyula em. jegyző látták el. A lélekemelő ünnepséget 70 terítékes bankett követte, ahol több értékes felköszöntő hangzott el. Az ünnepély fényét nagy mértékben emelte Gulácsy István em. gondnok, Gulácsy Dezső tanácsbíró és a környékbéli lelkészek jelenléte, kik szeretettel osztottak a sokat fáradozott helybeli lelkész: Kovács Károly és a hívek örömeiben. A harang önkéntes adományokból készült s szépen zengő, tiszta hangja a Slezák budapesti céget dicséri. (Klmm.)

Nyilatkozat. Vettük ezt a levelet: Tisztelt Szerkesztőség! A Debr. Prot. Lapban sajtóperemmel kapcsolatban megjelent két közlemény igazságát a hosszas szünetelés után újra kinyomtatott Debr. Reform. Szemle című újság kétségbevonja. Méltóztassék az alábbi nyilatkozatomnak helyt adni. 1. Igaz, hogy nem a bűnösség meg nem állapítása miatt, nem is a bűncselekmény hiányában mentettek fel, (ezt ugyan nem is írtuk először sem, csak annyit, hogy „felmentették”. Szerk.), hanem azért, mert a bíróság az általam írt becsületsértő cikket válasznak látta egy — a Szemleben előbb megjelent — közleményre, amely a bíróság megállapítása szerint oly kihívó volt, hogy engem a becsületsértés dacára is fel kellett menteni. 2. Valótlanság azonban a Szemle című lapnak az az állítása, hogy „A főmagánvádló” — tekintettel a vádlott lelkészi minőségére — kifejezetten nem kívánta a vádlott megbüntetését. A jelen volt tanúk egész csoportjával bizonyítom, hogy *példás megbüntetésemet* kérte. Egyébként biztos tudomásom van arról, hogy erre a Szemlééknél *számítottak is*. A tavaszi egyházkerületi gyűléskor Rózsa Sándor úr esperes nagybátyámmal ízenfe nekem, hogy

Kun József késműves és műköszörüs, Debrecen, Széchenyi utca 1. sz.

kérjek bocsánatot, mert baj lesz. Nem tettem meg. Lám, a baj mégis elmaradt. 3. A szerkesztésem alatt álló Közlöny nem „egy kis önképzőköri lap”, hanem az összes magyar theológus ifjúság hivatalos lapja. Ha a nagy Szemle 64 éves multra tekintene vissza, mint ez a lap, és annyi előfizetője lenne, mint ennek, nem kellene negyedévenként megjelenő újságnak devalválni kéthetesnek hirdetett lapjukat. 4. Ezentúl azonban még „kihívásra” sem fogom a drága időt a Szemlének irandó válaszokra vesztegetni. Maradok a szerkesztő úrnak alázatos szolgája Tukacs György, kollégiumi szénior.

Allami gépjárművezetői (soffőr) tanfolyam nyílik meg a m. kir. technológiai és anyagvizsgáló-intézet keretében augusztus hó 16-án, este fél 7 órakor. Beiratás augusztus hó 9–10-én d. e. 12–1 és d. u. 5–7 óráig az igazgatósági irodában (Budapest, VIII., József-körút 6. 18.), hol előzőleg is részletes Tájékoztató kapható.

Értesítés és kérelem. Pánczél Jenő ófehértói lelkipásztor közli a következőket: Az Országos Református Lelkészegyesület által alapított Jóléti Társulat tiszántúli kerületi képviselőjét átvettem. Tisztemhez tartozik, hogy a Kálvineumok, sajtóalap és egyéb református intézmények javára a biztosítási teendőket ismertessem és be is vezessek, az ügy egyetemes népjóléti és református egyházunk jövőjét illető vonatkozására rámutassak, mindenütt helyi megbízottat, képviselőt beállítsak és saját magam és megértő lelkű munkatársaim támogatásokat szerezzek fenti célpontjainknak. Ehhez képest elmegyek egymásután minden gyülekezethez, minden lelkésztestvérhez: beszélni velem a mi anyagi sorsunk „tizenkettedik órájáról”. Kérem addig is: készítsék gondos szeretet munkájával a lelkeket. Bármiféle felvilágosítással, tanácsal, munkával készen állok mindenkinek, aki hozzám fordul. Mint nagy dolgoknak igénytelen munkását fogadjanak testvérül és szeretettel.

A debreceni Egyetemi Diákasztal (Mensa Academica)-nál, az 1926–27. tanév I-ső felében (1926. szeptember 16-tól) 50 féldíjas (havi 150.000 K.) ebéd-vaesora hely kerül betöltésre. E helyek elnyeré-

sére szóló bélyegtelen folyamodványok, a Mensa Academica felügyelőbizottsághoz címezve, 1926. szeptember hó 10-ig az egyetemi quaestori hivatalban adandók be. Mellékelendő: 1. Leckekönyv (ill. az egyetemre először iratkozóknál az érettségi bizonyítvány) hiteles másolata. 2. A szülők társadalmi állásáról, vagyoni állapotát és családjuk nagyságát részletesen feltüntető, egy éven belül kiállított hatósági bizonyítvány. 3. Törzslap, amelyet minden pályázó lelkiismeretesen kitölteni köteles. Törzslapot a quaestori hivatal minden pályázónak díjtalanul ad. Kedvezményt nem nyert hallgató, havi ebéd-vaesora jegyért 300.000 koronát fizet, a napi ebéd-vaesora jegy ára 12.000 korona. A Mensa szeptember 20-án kezdi meg üzemét. Debrecen, 1926. évi július 1-én. *Dr. Láng Nándor s. k.* egyetemi ny. r. tanár, mint a Mensa Academica fel. biz. elnöke.

A szerkesztésért és kiadásért felelős a laptulajdonos:
Dr. KUN BÉLA.

Pályázat.

Az Országos Református Lelkészegyesület pályázatot hirdet az újonnan szervezett Kálvineum-alapítványi lelkészi állásra, Nyíregyháza székhellyel.

Javadalom: Az alapítványból 800, kongruából 800, összesen 1600, aranykorona, 1920 pengő értékben s az alapítványból 3 személyig lakás s teljes ellátás $3 \times 800 = 2400$ pengő értékben.

Kötelesség: a Leánykálvineumban vallás-és énektanítás, vasárnapi iskola, leányegyesület, bibliakör vezetése, házi istentiszteletek végzése s a bentlakók (személyzet és növendékek) lelki gondozása; az „ORLÉ” és az igazg. tanács elnökének felhívására hivatalos utak és előadások.

Pályázóktól s családtagjaitól a német nyelv tudása megkívántatik. Az állás f. évi szept. elején foglalandó el.

NEM REKLÁM, HANEM VALÓSÁG

TELEFON:
13-35.

8-52

hogy dús választékban gyönyörű szabású
férfi- és fiú ruhák olcsó árban a

TELEFON:
13-35.

MAGYAR RUHAIPAR

DEBRECEN LEGNAGYOBB FÉRFI ÉS FIÚ RUHAÁRÚHÁZÁBAN

PIAC-UTCA II. SZ. (közvetlen a Bika-szálló alatt) **szerezhető be.**

Pályázatok 1926 aug. 28-ig Kiss Ferenc igazg. tanácsi elnökhöz (Debrecen, Kollégium) küldendők be válaszbélyeges borítékkal.

Az állás betöltése az igazg. tanács előterjesztésére az „ORLE“ elnöke kinevezése útján történik.

Debrecen, 1926 aug. 1.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

Pályázat

a tiszaszöllösi református IV-ik tanítói állásra.

(Állás államsegélyes.)

Fizetés és lakbér törvényszerű.

Köteleességek díjlevél szerint.

A kellően felszerelt kérvények az iskolaszéki elnökhöz küldendők, válaszbélyeggel együtt, f. hó 22-ig. Orgonázni tudók, menekültek, B-listások előnyben részesülnek.

Tiszaszöllös, 1926 aug. 1.

Dr. Gáborjáni Szabó Gábor,
iskolaszéki elnök.

FONCIÈRE ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ INTÉZET

DEBRECENIVEZÉRÜGYNÖKSÉGE

úgyis mint a TISZÁNTULI REF. EGYHÁZKERÜLET
HIVATALOSAN SZERZŐDÖTT biztosító intézete.

ELFOGAD :

tűz-, jég-, baleset-, szavatossági-, betörés-lopás-, szá litmány- és élet-biztosításokat a legelőnyösebb feltételek mellett.

><

17-52

Lelkészeknek, tanároknak, tanítóknak, presbitereknek és egyháztalagoknak a főtiszteletű és méltó ágos egyházkerületi E nökséggel történt megálapodás alapján külön kedvezmények.

Debrecen, Piac-u. 61. sz., II. emelet.

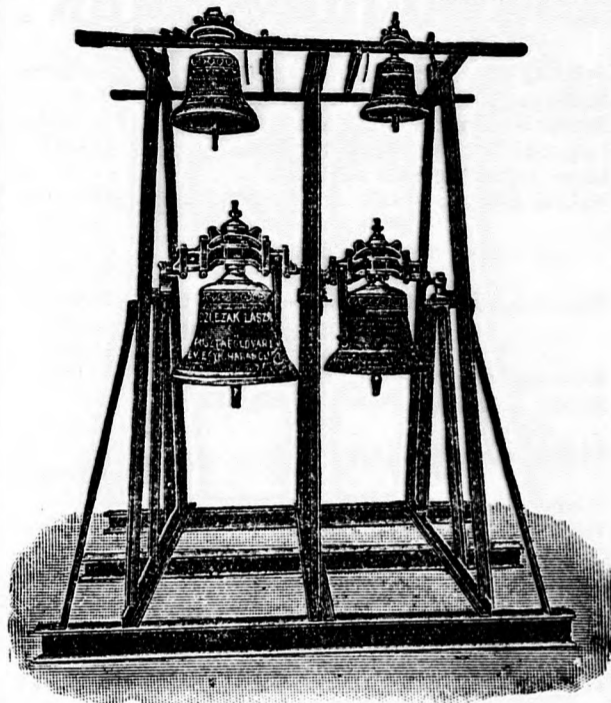
Debreczeni István

órásmeister Debrecen, Péterfia-u. 8.

Speciális órák javítása
Mindennemű órákraktára

SZLEZÁK LÁSZLÓ

harang-ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábggyár
BUDAPEST, VI, FRANGEPÁN-UTCA 77. SZ.
(Saját házában). A nyugati pályaudvartól induló BUR vasúti „ÓR-
HAZ” megállóhely A) B) C) J) kocsikkal. Telefon : Lipót 913-53.

Az 1900. évi párizsi világ-, 1921. és 1923. évi vas- és gépipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél és az 1925. Orsz. Kézművesipari Tárlat versenyén a m. kir. korm. díszoklevelével kitüntetve.

FITTLERSÁNDOR

orgona és harmónium gyára
Pesterzsébet, Határ-ut 20.

Készít :

**Új Orgonákat,
Orgonasípokat,**

iskolai és templomi
Harmóniumokat.

Javítások gyorsan, szak-
szerűen mérsékelt áráért

Árjegyzék esküszövegvetés díjtalan

ALAPÍTTATOTT 1910-BEN

„DANKÓ” Temetkezési Vállalat

(Tulajdonos : EKLI JÓZSEF.)

DEBRECEN,
KOSSUTH-U. 6. SZÁM.

Telefon : nappal 322.

Telefon : éjjel 66. sz.

M. kir. Tisza István tudományegyetemi klinikák, Állami gyermekmenhely, Honvédkórház, Református árpolda, Debrecen szabad királyi város szállítója.

TELEP ÉS KOPORSÓGYÁR: DOMB-UTCA 16. SZ.,

hol éjjel is a gyászoló közönség rendelkezésére állunk.

Olcsó árak. ♦ Szolid kiszolgálás. ♦ Előnyös fizetési feltételek. ♦ Temetéseket vidéken is vállalunk.

